

Informace o dění v Evropské meteorologické společnosti

Ve dnech 16. – 17. března 2001 se v Praze uskutečnilo zasedání Rady Evropské meteorologické společnosti. Jednání probíhala v budově Akademie věd ČR (Praha 1, Národní 3).

Účastníci jednání:

Alica Bajic (Chorvatsko)

Jan Bednář (ČMeS)

David Burridge (pozorovatel)

Tanja Cegnar (zvaný expert, meteorologie v médiích, Slovinsko)

Stanley Cornford (vicepresident a hospodář EMS, Velká Británie)

Raino Heino (Finsko)

Nils Olof Karlberg (pozorovatel)

René Morin (president EMS, Francie)

Fritz Neuwirth (vicepresident EMS, Rakousko)

Mike Phillips (pozorovatel, EUMETSAT)

John Thomson (pozorovatel)

Werner Wehry (Německo)

John Wieringa (vicepresident EMS, Holandsko)

Arne Spekat (sekretář EMS, Německo)

Omluveni:

Luigi Mariani (Itálie)

Eva Žižková (ČMeS – onemocnění)

Pro informaci uvádíme, že v roli pozorovatelů bez práva hlasovat se zúčastňují různí odborníci a představitelé institucí se statutem přidružených členů EMS.

Program jednání:

Po uvítacím projevu presidenta EMS prof. Morina byly předneseny krátké situační zprávy funkcionářů (vicepresidenti, hospodář). Byla oznámena změna názvu jedné členské společnosti (Società Meteorologica Subalpina se mění na Società Meteorologica Italiana), sdělen předběžný zájem několika dalších národních společností o členství v EMS a přivítána skutečnost, že novými přidruženými členy se staly Méteo-France a Český hydrometeorologický ústav.

Bylo rozhodnuto, že prozatím pro národní meteorologické společnosti zůstane zachován příspěvek kolektivního člena EMS ve výši 1 Euro za jejich každého individuálního člena. Dále byl předložen seznam mezinárodních vědeckých akcí, na nichž se má EMS podílet:

1. Annual Meeting of EMS (25. - 26. 9. 2001) jako součást kongresu ECAM (Budapešť, 24. -28. 9. 2001)
 2. International Conference on Radar Meteorology (19. - 25. 7. 2001, Mnichov)
 3. European Conference on Severe Storms (26. -30. 8. 2002, Praha)
 4. XI. Festival de la Météorologie (23. - 27. 5. 2001, Montreal)
 5. 6th Education: Weather, Ocean, Climate (EWOC) Conference (7. - 11. 7. 2003, Madrid)
- Řada dalších akcí je z hlediska podílu EMS v jednání.

Hlavním výstupem z jednání Rady bylo formulování záměru iniciovat činnost pěti pracovních komisí:

1. komise pro konferenční činnost,
2. komise pro vzdělávání v meteorologii,
3. komise pro akreditaci,
4. komise pro prezentaci meteorologie v médiích,
5. komise pro další záležitosti v oblasti meteorologie.

V souvislosti s komisí pro akreditaci se do budoucnosti předpokládá, že činnost EMS a jejích členských národních meteorologických společností by mohla nabýt některých prvků obdobných profesním komorám vypracovávajícím kritéria pro oprávněnost vystupovat oficiálním způsobem za daný obor vůči veřejnosti. Komise pro další záležitosti by se starala o témata z agendy nespádající do kompetence prvních čtyř komisí. Další rozpracování činnosti a zajištění provozu zmíněných komisí bude probíhat na dalších zasedáních Rady EMS, která mají půlroční frekvenci. Nejbližší z nich proběhne souběžně s kongresem ECAM (24.-28.9. 2001 v Budapešti).

V rámci jednání Rady EMS se uskutečnila exkurze do musea v Astronomické věži Klementina, která se všem účastníkům velmi líbila.

Jan Bednář

Zpráva o činnosti České meteorologické společnosti v roce 2000

Pobočky ČMeS v Praze, Brně a Hradci Králové uspořádaly 20 přednášek na aktuální meteorologická témata. Potěšitelná je zejména relativní vysoká účast mladších pracovníků, event. studentů, a to nejen jako posluchačů, ale i jako přednášejících.

Ve dnech 7. - 9. září 2000 se uskutečnil v Pasohlávkách na jižní Moravě odborný seminář „Aplikace v meteorologii a klimatologii“ (specializované meteorologické předpovědi, aplikace v zemědělství, letecké a silniční dopravě, energetice, stavebnictví, řešení krizových situací v souvislosti s meteorologickými faktory) s více než stovkou účastníků, kteří vyslechli 33 referátů s bohatou diskusí.

V půlročních intervalech byla zpracována a členům ČMeS expedována dvě vydání Věstníku ČMeS (členského zpravodaje).

ČMeS se dále zapojovala do činnosti Evropské meteorologické společnosti (EMS), mezi jejichž zak-

ládající členy patří od r. 1999. Oceněním aktivit ČMeS v tomto směru je skutečnost, že v březnu 2001 se v Praze uskutečnilo zasedání Rady EMS (*informace o jednání viz výše*) a ČMeS v r. 2001 zaujme jedno ze tří míst nestálých členů této Rady.

Pokračovala rozsáhlá konzultační a publikační činnost pracovních skupin pro meteorologickou terminologii a historii meteorologie.

ČMeS se prostřednictvím svých poboček, pracovních skupin, jednotlivců i neformálních kolektivů průběžně podílí na velkém počtu různých akcí, konferenčních setkání, publikacích apod., pořádaných meteorologickými institucemi, především Českým hydrometeorologickým ústavem, Ústavem fyziky atmosféry a dalšími ústavy AV ČR, pracovišti vysokých škol, dalšími vědeckými společnostmi (především Astronomickou a Bioklimatologickou společností), atd.

Praha 15. 1. 2001 *Jan Bednář, předseda ČMeS*

Zpráva o hospodaření ČMeS za I. až IV. čtvrtletí 2000

Příjmy:	z toho konference	
zůstatek k 1. 1. 2000	44 063,13 Kč	
dotace AV ČR	10 000,-	
členské příspěvky	26 050,-	
konferenční poplatky	17 600,-	17 600,-
úrok po zdanění	976,43	
Výdaje:		
mzdy	0,-	
finanční náklady	0,-	
ostatní osobní náklady	10 690,-	3 000,-
ostatní náklady	35 030,01	9 897,60
vrátka dotace za rok 1998	1 336,80	
výběr v hotovosti (do pokladny)	1 500,-	
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>		
Celkem příjmy	+98 689,56	
výdaje	-48 556,81	
<hr style="border-top: 1px solid black;"/>		
Zůstatek	+50 132,75 Kč	

Zůstatek 50 132,75 Kč souhlasí s výpisem z účtu č. 106 ze dne 31. 12. 2000.

Na vkladovém účtu s obnovováním je uloženo 20 000,- Kč.

V Praze dne 11. ledna 2001.

Helena Vondráčková, hospodář ČMeS

Činnost poboček České meteorologické společnosti v prvním pololetí 2001

Brno:

V úterý 29. května 2001 se v zasedací místnosti pobočky ČHMÚ Brno konala přednáška Doc. MUDr. Jana Sitar, CSc., jejíž název byl

Otázky kolem současné biometeorologické předpovědi

Již osm let se v našich sdělovacích prostředcích publikuje biometeorologická předpověď ve tříbodové stupnici rizika. Dosud nebylo provedeno seriózní šetření její validity, ač její sledování může mít, a zřejmě má, vliv na řadu citlivých a nemocných, zejména na nemocné srdečními a plicními chorobami. Zájem kardiaků je zvýšen už logem srdíčka. Pro celé území státu je většinou šířen jen jeden rizikový stupeň, málokdy se objeví rozlišení, jednak pro Čechy a jednak pro Moravu a Slezsko – to jen několikrát do roka.

V Čs. bioklimatologické společnosti Akademie věd ČR existuje skupina pracovníků, kteří si dali úkol zjistit účinnost předpovědi v Jihomoravském kraji, ve stále stejné atraktivní oblasti jedné kardiologické kliniky v Brně, a to sledováním přijmovosti akutních srdečních infarktů při stále 24-hodinové službě. Bylo zjištěno, že v 67 % případů byla současná biometeorologická předpověď zcela neúspěšná. Aby byla vhodná k tak široké publikaci, musela by být naopak v 65, lépe v 70 procentech úspěšná. Je tedy otázkou, zda současná metodika tvorby této předpovědi a nedostatečná

regionalizace vyhovuje, a zda by se neměla podstatně zlepšit.

Zmíněná skupina pracovníků zjistila opakovaně a statisticky prokazatelně, že na výskyt srdečních a cévních komplikací mají vliv ještě další okolnosti: především změny chronobiologického rázu (týdenní a roční rytmus) a také vlivy mimozemské (gravitační změny související se vzájemnou polohou Země, Měsíce a Slunce a také náhlé změny sluneční činnosti eruptivní). Vnesením těchto faktorů do předpovědi by bylo možno dosáhnout jejího zlepšení a umožnilo by se také vydávat předpověď nikoli ve tříbodové, nýbrž v pětibodové stupnici. Nezbytná bude také regionalizace předpovědi, neboť stav počasí je zejména v Jihomoravském kraji začasté dosti odlišný od poměrů v české kotlině. Problémy ovšem budou zvláště v televizi, kde požadují, aby text předpovědi byl co nejstručnější, jen několikavteřinový. Navrhujeme možnost krátkého a přitom informativního sdělení.

Jan Sitar

Hradec Králové

Pobočka ČMeS v Hradci Králové uspořádala v 1. pololetí roku 2001 celkem 2 přednášky (o vojenské meteorologii po vstupu ČR do NATO - ing. Šrámek a o silných konvektivních jevech na území ČR - dr. Setvák). Kromě toho se řada členů pobočky v květnu 2001 zúčastnila mezinárodního workshopu k 50. výročí založení Solární a ozonové observatoře na Novém Hradci Králové. Podařilo se rovněž vybrat a zajistit místo pro konání pravidelného podzimního semináře ČMeS – tentokrát u přehradní nádrže Seč.

Praha:

Zpráva o činnosti za 3. a 4. čtvrtletí v roce 2000 a za 1. čtvrtletí roku 2001

V druhé polovině roku 2000 se konal obvyklý počet přednášek podzimního cyklu. Jejich témata byla vesměs původní s převahou problematiky modelování klimatu či znečištění ovzduší (4 před-

nášky). Další 2 přednášky se týkaly hydrometeorologie (předpovědní služba a extrémy). Průměrná návštěvnost činila 30 posluchačů (maximální 42, minimální 18). Oproti podzimnímu cyklu v roce 1999 se průměrná návštěvnost zvýšila o 8 posluchačů.

V letošním roce se podařilo zajistit rovněž obvyklý počet 6 přednášek jarního cyklu. Dvě přednášky se týkaly modelování klimatu, po jedné přednášce byla zastoupena historická klimatologie, historie vojenské povětrností služby, synoptická meteorologie a geografie. Průměrná

návštěvnost činila 26 posluchačů (maximální 37, minimální 16). Z těchto přednášek byl dodán bohužel jen jeden sylabus.

Příští podzimní cyklus je již zajištěn ve stejné budově a vždy v úterý od 14:30 hod.

Na schůzi pražské pobočky ČMeS 17. 4. 2001 byli jednohlasně přijati dva noví členové:

RNDr. Jiří Stehlík, Ph.D., pracovník ČHMÚ a
Ing. Josef Novotný, pracovník PÚ AČR

6. června 2001

Vilibald Kakos

Vyhodnocení zásoby větrné energie pomocí dánského modelu WAsP

Přednáška obsahovala popis modelu WAsP [Wind Atlas Analysis and Application Program] vytvořeného v Risø National Laboratory v dánském Roskilde. Jedná se o model proudění v přízemní vrstvě atmosféry složený z dílčích modelů postihujících různé účinky zemského povrchu na větrné charakteristiky. Po statistickém zpracování naměřených dat je vyhodnocena poloha meteorologické stanice a hodnoty jsou očištěny od vlivu drsnosti povrchu, jejích změn a orografie. Tak jsou určeny regionálně platné kli-

matické charakteristiky pro standardní podmínky – plochý homogenní povrch bez překážek. Opačným procesem lze (opět s použitím popisu reliéfu a rozložení parametru drsnosti) dostat odhad podmínek panujících v jakémkoli bodě oblasti.

Na závěr byly prezentovány některé konkrétní výsledky použití modelu na místech současných větrných elektráren.

Jiří Hošek, Ústav fyziky atmosféry AV ČR

=====
Dovolujeme si vám představit logo České meteorologické společnosti, které pro nás všechny vytvořil, pracovník pobočky Českého hydrometeorologického ústavu RNDr. Milan Šálek.

Česká meteorologická společnost

Přejeme všem příjemné prožití skutečně letních dovolených.

za výbor ČMeS

Helena Vondrová